

De Barge en de stoomboot Brugge-Sluis

Margriet de Keyser

We weten niet precies wanneer de barge in dienst kwam. Doch in 1668 maakte een Hollandse reiziger er gebruik van en behalve de tien stuivers reisgeld betaalde hij nog tien stuivers voor vertier.

De tsaar van Rusland, Peter I, reisde per barge van Sluis naar Brugge om dan zijn reis naar Frankrijk en Engeland voort te zetten.

Een latere barge was in de vaart gebracht tussen de jaren 1860 - 1865 door de heer Leysen. Daarna is er een stoombootje gekomen, eerst de 'Jacob van Maerlant', doch dat bootje heeft maar enkele jaren dienst gedaan. Het kon niet keren aan het Fort Lapin. Het verdween en de barge kwam terug. De reis duurde drie uren. Op zaterdag werden er twee paarden voor gespannen en werd Brugge in twee uren bereikt.

Later kwam weer een stoomboot in de vaart : de 'Jeanette'. Die vaarde tot 1888. Verder kende men nog de 'Willem-Leopold', 'De stad Brugge', 'De stad Sluis', de 'Aurora' de 'Libra' en tenslotte 'De Breydel en de Coninc'. Op een late zomerdag in 1922 werd weer een nieuwe stoomboot, de tweede 'Jacob van Maerlant' van kapitein Stienstra te water gelaten. Stienstra had deze overgenomen van de 'Alkmaar-Pakket', een passagiers- en vrachtdienst in Noord-Holland. Stienstra was eveneens eigenaar van 'De stad Brugge', die Brugge als thuishaven had. De andere boten hadden meestal Sluis als thuishaven, zoals die van kapitein Brevet en de gebroeders van de Klooster.

Zeer dikwijls bleven de bootjes liggen aan de siphons, bij Callewaert te Oostkerke. Kapitein Stienstra was de laatste kapitein van het laatste bootje op de vaart Brugge-Sluis. Hij overleed te Brugge ten gevolge van een verkeersongeval, bijna 81 jaar oud.

In mei 1940 werden de siphons opgeblazen door de Franse troepen. Het gevolg was dat alle verkeer op de Damse vaart stil viel. Er zal dus nooit meer een bootje varen van Damme naar Sluis en nooit nog zien we de bruggen draaien in Oostkerke, Hoeke en Damme.

Er is echter een spreekwoord dat zegt: 'Zeg nooit nooit...' We lazen inderdaad enige tijd geleden in de kranten over het voorstel van schepen Joachim Coens om de Damse vaart van Brugge tot Damme weer open te stellen voor plezierboten en kleine yachten, waardoor het historische Damme ook via het water weer bereikbaar zou zijn. Komt er dan toch nog 'vaart' in?

"De Stad Sluis" van kapitein Thymen Stienstra, het laatste stoombootje op de binnenwateren van Nederland en België

*Sluis, 1934 : De rokersclub bij Anna de Lobel ui de Nieuwstraat.
In het midden op de achtergrond 'kappie' Stienstra*

FEESTLIED

BIJ DE INWIJDING VAN HET VERLENGDE DEEL VAN 'T KANAAL VAN

SLUIS naar **BRUGGE**,

den 21 en 22 September, 1858.

WIJZE: *Wien Neêrlandsch bloed, enz.*

Gevallen SLUIS! vergeten SLUIS!

Gij zijt niet, als weleer,
Een parel in de stedekroon
Van Vlaand'rens Opperheer;
Geen vreemdling zoekt uw haven op,
Geen' enk'le pink uw reë:
De bloei, dien U de zeevaart schonk,
Ontvlood U met de zee.

Schoon laagt Ge aan Vlaand'rens koningstrooff,

Als sleutel van het land:
Nu 't heil van sterkte neêrgeveld,
Uw stroom verstikt in 't zand.
Geen golf bespoelt uw' ouden muur,
Begraven in den wal:
Beveen, o droeve stedennaagd!
Beschrei uw' diepen val.

Maar neen! Geen traan ontvloeit uw oog,

Nu blijder toekomst daagt,
Nu 't heil van dezen schoonen dag
Een lied der vreugde vraagt.
Hef dan bij vrolijk klokgebrom
Blijmoedig 't oog onhoog,
En rigt het met een dankbaar hart
Naar 's hemels blaauwen hoog.

Dáár troont Hij, die der steden lot

Houdt in Zijn hand gevat,
En ook den kroakelloop bepaalt
Van 't rustloos zwalpend nat;
Die stroomen geeft, die stroomen neemt;
Wiens wil het al regeert:
Die morgen uit de diepte heft
Wie gis'tren werd verneêrd.

Kom, hef dan blij den feestzang aan,

En stem verheugd in 't lied,
Nu weêr een frissche waterstroom
De Kade binnen schiet.
Goddank! daar licht de dageraad
Van blijder morgenstond,
En luide klink', bij 't feestgewoel,
Het vreugdlied in 't rond.

Heft aan dan, Sluische burgerschaar!
Heft blijde 't feestlied aan.

Ten roem van 't schoon geboortefeest
Der nieuwe waterbaan.

Waar slib en poel het oog verdroot
En U den pestwalm schiep,
Daar klieft de kiel den effen plas,
Daar schuilt de visch in 't diep.

Te lang gehoopt, te lang verbeid
Met hijgend ongeduld,

Brak eind'lijk 't blijde tijdstip aan,
En werd Uw wensch vervuld:

Weêr wascht een schuimend waterbad
Den grijzen kaaimuur schoon,
En wischt hem al zijn smetten af,
En al zijn' bitt'ren loon.

En brengt ons 't Zwin geen zeilen meer,

Op d' adem van den wind,
Daar zeeg'nen wij de nieuwe baan,
Die ons aan Vlaand'ren bindt.

En waar de zee, op 's Heeren stem,
Haar waat'ren tot zich riep,

Daar juichen we om den waterweg
Dien 's menschen hand ons schiep.

Dra voert de landbouw van rondom

Den schat des akkers aan,
En stort de lege kielen vol
Met overkostlijk graan,
En stut met nimmer moede hand
Des nabuurs nijverheid,
En oogst er milde schatting voor,
Die welvaart om zich spreidt.

Verhoog, o steeling! dan den boog,

Gesierd met jeugdig groen,
En tooi uw woning op dees' dag
Met bloemkrans en festoen;
En wapp'rend waait Ond'-Neêrlands vlag
Van huis en torentrens,
En schitter' in den zonnegloed
Als met verhoogden glans;

Op! veld'ling! trouwe bondgenoot!

Vel blij de blanke lans,
En kamp op 't snuivend blinkend ros
Om prijs en eerekrans;
En juich bij 't heug'lijk ridderspel —
Uw' wakk're hulp gewijd —
En zegen 't feest der zegepraal
Na jarenlangen strijd;

En daav'rend klink' de feestmuziek

Het wijde luchtruim door,
En huw' haar reinen zilvertoon
Aan 't lied van 't zang'renkoor;
En pare vrij aan 't lied der vreugd
Een' toon der dankbaarheid,
En breng' haar hulde aan aller trouw,
Die ons dees' dag bereidt.

Lof zij den Vorst uit Nassaus stam,

Den Koning van het land;
Lof hun, die om zijn' rijkstroom staan,
Als 's Vorsten regterhand;
Dank allen, wie de stem des volks
In hooger raadzaal riep,
Wier milde hulp den waterweg,
Wier zorg dit heil ons schiep.

Dank zij der Zeeuwen Staatsbestuur:

Dat men 't een loflied wij!

Dank zij West-Vlaand'rens Overheid

En Mude en Helle vrij.

Hun trouwe hulp, hun kloeke steun

Bragt ons dit werk tot stand:

God schenk' hun allen heil en vrede,

Zijn gunst aan 't Vaderland!

Maar dank, o Sluis! uw' diersten dank

't Bestuur der Stad geboôn!

Dat liefde en trouwe aanhank'lijkheid

Hun zorg en ijver loon'.

Hun lof zweeft langs de waterbaan

Tot later nageslacht:

Zoo word' verdiensde en burgermin

De hulde toegebracht.

Vergoten SLUIS! gevallen SLUIS!

Och wierdt gij als weleer:

Een' parel in de stedekroon

Van Neêrlands Opperheer.

Dan looft de nancef 't Godsbestuur,

Dat uit den donk'ren nacht

Den dag der beet're toekomst schiep,

Zoo' hijgend ingewacht.